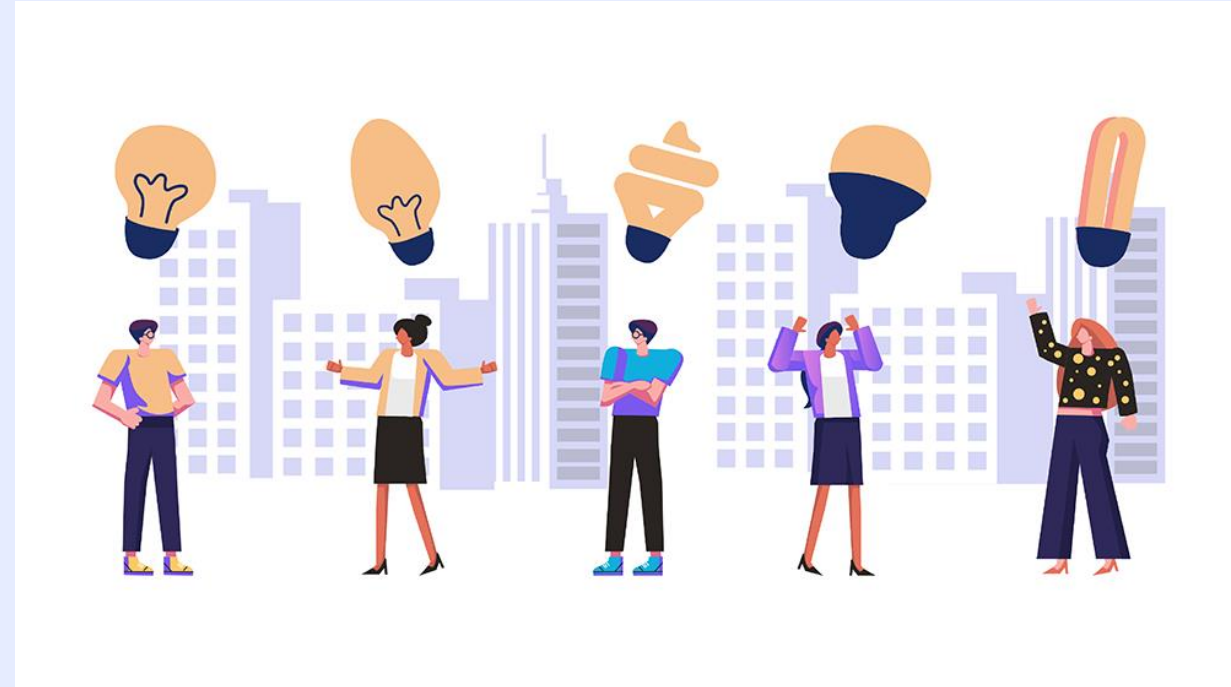

UNIVERSITETET I OSLO

Hvor går grensen mellom
etikk og personvern
for ikke-medisinsk forskning
på mennesker?

Kompetansedag for forskerstøtten

22. september 2023

Program

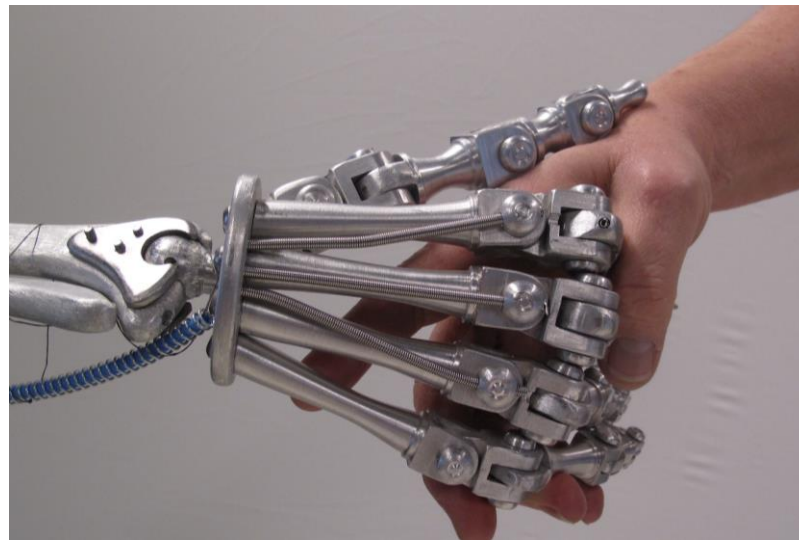
Forskningsetiske krav ved forskning på mennesker og forvaltning av personvernloven og forskningsetikk ved UiO

Marit Eldholm, forskningsseksjonen
Det samfunnsvitenskapelige fakultet

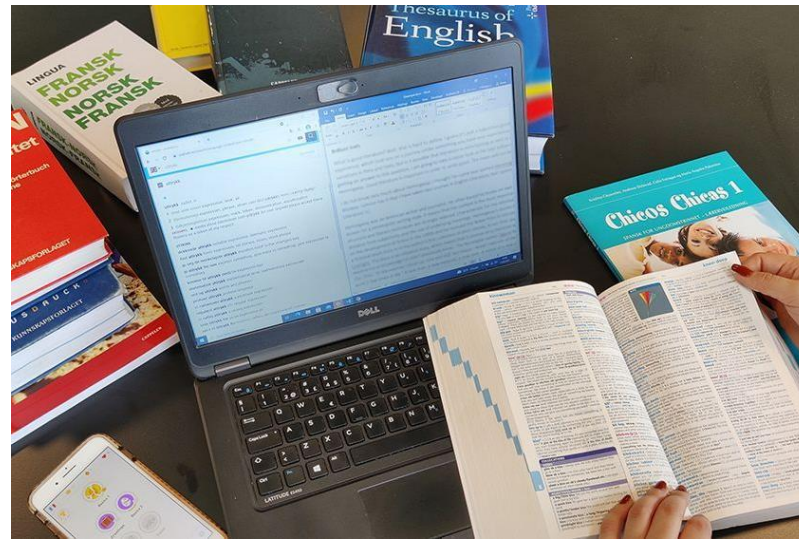
Forskningsetikk og personvern i Norge og Europa

Vidar Enebakk, Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH)

Spørsmål og diskusjon

Forskning på mennesker = individer, grupper, samfunn
(ikke-medisinsk)

REGULATION

COMPLIANCE

STANDARD

CONDUCT

RULES

PROCEDURE

LAW

GUIDELINE

CONSTRAINT

Personvern i forskning ved UiO

- Personvernombudet
  - Uavhengig stilling ved UiO (personvernombud@uio.no): Roger Markgraf-Bye
- Utøver av behandleransvaret
  - Team av jurister med delegert myndighet fra IT-direktøren (behandlingsansvarlig@uio.no): Vilde Nenseth, Isak Falch Alsos, Erik Agersborg, Linn Karine Sigtun
- [UiOs nettside om personvern](#)
- [UiOs rutine for forskning med personopplysninger](#)
  - Avtale med Sikt om personverntjenester
  - Meldeplikt for prosjekter som bruker personopplysninger
- [E-læringskurs i personvern](#) for vitenskapelig ansatte

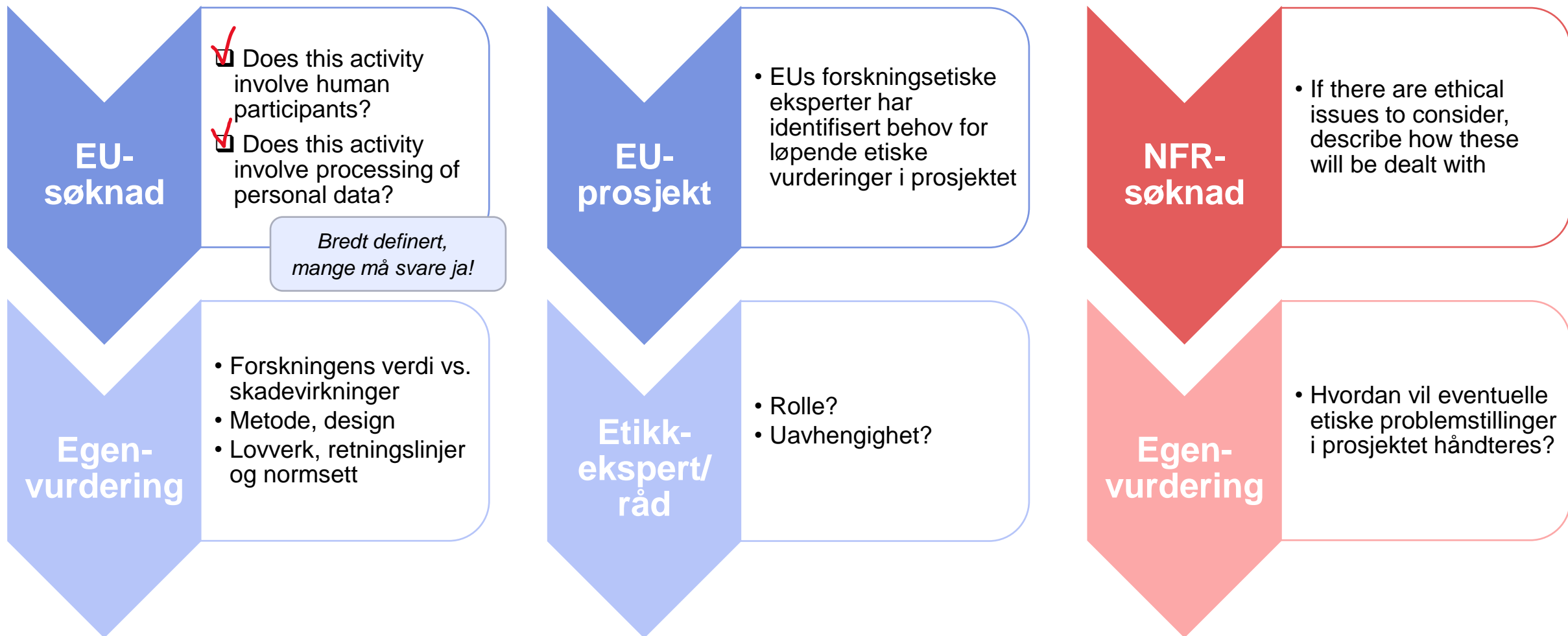

Forskningsetikk er ikke svart-hvitt, bare grått.
Forskningsetikk er alltid om avveininger, om dilemmaer.
Det er vondt.

Elisabeth Staksrud, tidl. NESH-leder
[Magasinet Forskningsetikk, 2022:2](#)

Forskningsetiske krav fra EU og Forskningsrådet

Forskningsetikk ved UiO

Kunnskap

- [UiOs nettsider om forskningsetikk](#)
- [UiOs standard for forskningsintegritet](#)
  - Vedtatt av Universitetsstyret i 2021
- UiO-kurs i forskningsintegritet
  - Fra 2024 (pilot i 2023)
- Forskningsetiske normer: [NESH sine retningslinjer](#)

Råd

- [Vitenskapsombudet ved UiO](#)
  - Veiledning og råd i god vitenskapelig praksis og forskningsetikk
  - *Institutt for klinisk medisin har et eget ombud: [Forskningsombudet](#)*

Melde fra

- [Forskningsetisk utvalg](#)
  - Redelighetsutvalg, behandler mulige brudd
  - *Research Ethics Committee*
  - *Institutt for klinisk medisin og sykehusene har et eget utvalg: [Felles redelighetsutvalg](#)*

Hvordan står det til med den etiske selvrefleksjonen i fagmiljøene?

Hvordan kan vi svare ut kravene knyttet til forskningsetiske forhåndsvurderinger?

SV-fakultetets arbeid

- Er lovene, retningslinjene og normene godt nok kjent i fagmiljøene?
- Internetisk komité ved Psykologisk institutt siden 2019, trenger også de andre fagmiljøene internetiske komiteer?

Guidelines for ethics review for non-medical research on humans in the social sciences

Faculty of Social Sciences, University of Oslo

August 2023

"Research ethics is not black and white, only grey. Research ethics is always about considerations, about dilemmas."

Elisabeth Staksrud, [Magasinet Forskningsetikk](#), 2022:2

[Download pdf](#)

- › 1. Introduction
- › 2. Research ethics and research on humans
- › 3. Ethics review
- › 4. External demands for ethics approval/review
  - › 4.1. Requirement from an academic journal
  - › 4.2. Ethics self-assessment in an EU research proposal
  - › 4.3. Ethics advisor/advisory board required for an EU-funded project
- › 5. References
- › Annex 1: Ethics and research on humans – the Norwegian landscape
- › Annex 2: The distinction between ethics and law
- › Annex 3: Internal ethics committees

SV-fakultetets arbeid

Status 2023

Mai 2022

GDPR-kurs

- Obligatorisk
- Påmelding viser til NESH og UiO for forskningsetikk

Juni 2022 →

Diskusjon i fagmiljøene

- Behov for interne komiteer for fagfellevurdering?

August 2023

Veileder

- Beskriver hvordan forskningsetikken reguleres i Norge
- Tre scenarier for eksterne krav